

Zalecenia Rady Dyscypliny Nauki Fizyczne UJ dotyczące powoływania komisji doktorskich i egzaminacyjnych przyjęte 15 grudnia 2022 roku

- (1) Skład komisji doktorskiej powinien uwzględniać opinię prawną mecenasa Pawła Dębowskiego (tekst poniżej)
- (2) Komisja doktorska powinna składać się z 9-10 osób reprezentujących różne specjalności, w tym co najmniej dwóch członków RDNF,
- (3) Komisja egzaminacyjna z dyscypliny podstawowej powinna obejmować cztery osoby oprócz promotora/promotorów i nie składać się wyłącznie z osób z najbliższego kręgu doktoranta

Opinia prawna dotycząca składu komisji doktorskiej
przygotowana przez Pana mecenasa Pawła Dębowskiego z Zespołu Radców Prawnych UJ

Komisja doktorska powinna być przez radę dyscypliny powoływana w składzie, który ma gwarantować, że postępowanie będzie prowadzone w sposób budzący zaufanie i zgodnie z zasadą bezstronności. Wynika to z faktu, że w postępowaniu w sprawie o nadanie stopnia doktora w zakresie nieuregulowanym ustawą Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce stosuje się odpowiednio przepisy Kodeksu postępowania administracyjnego, a mianowicie art. 8 ust. 1:

"Organy administracji publicznej prowadzą postępowanie w sposób budzący zaufanie jego uczestników do władzy publicznej, kierując się zasadami proporcjonalności, bezstronności i równego traktowania". Tak więc rada dyscypliny, a także komisja doktorska powinni prowadzić postępowanie, kierując się zasadą bezstronności.

W przypadku, gdy między promotorem pracy doktorskiej lub recenzentem, a innym członkiem komisji doktorskiej (nie tylko jej przewodniczącym) występują następujące relacje:

- 1) bezpośrednia zależność służbowa;
- 2) są małżonkami;
- 3) prowadzą wspólne gospodarstwo domowe;
- 4) pozostają ze sobą w stosunku pokrewieństwa, powinowactwa do drugiego stopnia albo w stosunku przysposobienia, opieki lub kurateli;
- 5) pozostają we wspólnym pożyciu,

to istnieje bardzo duże ryzyko zarzutu braku bezstronności. Wymienione przypadki 1) – 5) są tylko przykładami, kiedy taka bezstronność może nie być zachowana, bowiem zasada bezstronności nie ma definicji w ustawie i należy odnosić ją do konkretnego przypadku. Należy więc unikać wszelkich sytuacji tego rodzaju.

Nie dotyczy to relacji członek komisji – inny członek komisji, kiedy żaden z nich nie jest promotorem ani recenzentem. Ewentualny brak bezstronności jednego członka komisji doktorskiej nie pozwala na sformułowanie wniosku, że cała komisja doktorska nie jest bezstronna. Sam fakt, że w komisji znajdują się na przykład kierownik i członek jednego zakładu lub dwie osoby pozostające we wspólnym pożyciu (przy założeniu, że jedna z tych osób jest promotorem lub recenzentem) nie naraża całej komisji na zarzut niezachowania bezstronności. Jednak ten fakt zostanie wskazany zapewne w postępowaniu odwoławczym bądź przed Wojewódzkim Sądem Administracyjnym jako jeden z zarzutów osoby, której odmówiono nadania stopnia.

Sytuacji wymienionych w punktach 1) – 5) oraz podobnych należy tym bardziej unikać przy formowaniu mniej licznych komisji, na przykład egzaminacyjnych w przewodach doktorskich lub przy egzaminach wstępnych na studia doktoranckie.